

Αποκλεισμός εταίρου σε διμελή ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη εταιρεία: σε ποιον ανάγεται ο σπουδαίος λόγος

Γεώργιος Στουραΐτης

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, ΜΔΕ Φορολογικού Δικαίου, Νομική Σχολή ΔΠΘ

ORCID: 0009-0008-9175-2158

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.23350380>

Προγενέστερη εκδοχή του παρόντος άρθρου δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο kstlaw.gr.

Περίληψη

Το αρ. 263 Ν 4072/2012 επιτρέπει στο δικαστήριο να διατάζει, αντί της λύσης της ομόρρυθμης ή της ετερόρρυθμης εταιρείας, τον αποκλεισμό του εταίρου στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει σπουδαίος λόγος. Ο Άρειος Πάγος δέχεται τον αποκλεισμό και στη διμελή εταιρεία, όπου η δίκη διεξάγεται κατά κανόνα με αντίθετες αιτήσεις των δύο εταίρων που συνεκδικάζονται. Το ερώτημα που εξετάζεται είναι με ποιο κριτήριο το δικαστήριο αποδίδει τον σπουδαίο λόγο στον έναν εταίρο, όταν η διάρρηξη της συνεργασίας αφορά και τους δύο. Η ανάλυση στηρίζεται στη συστηματική ανάγνωση αποφάσεων του Αρείου Πάγου των ετών 2019-2026. Υποστηρίζεται ότι η συμπεριφορά των δύο εταίρων αξιολογείται συγκριτικά και ότι η υπαιτιότητα, την οποία η νομολογία δεν απαιτεί ως προϋπόθεση του αποκλεισμού, λειτουργεί ως στοιχείο με το οποίο ο σπουδαίος λόγος ανάγεται στο πρόσωπο του ενός εταίρου. Η σύγκριση προϋποθέτει αυτοτελείς αιτήσεις των δύο εταίρων και έχει ως όριο τη βιωσιμότητα της εταιρείας. Όταν η εταιρεία δεν είναι βιώσιμη προκρίνεται η λύση, ενώ η λύση βιώσιμης εταιρείας απαιτεί αιτιολογία έναντι του αποκλεισμού και της εξόδου του αρ. 261. Για τον εταίρο διμελούς εταιρείας, η αυτοτελής αίτηση αποκλεισμού του άλλου είναι η δικονομική προϋπόθεση για να κριθεί η συμπεριφορά εκείνου ως σπουδαίος λόγος.

Λέξεις-κλειδιά: αποκλεισμός εταίρου, αρ. 263 Ν 4072/2012, ομόρρυθμη εταιρεία, ετερόρρυθμη εταιρεία, σπουδαίος λόγος, λύση εταιρείας

Exclusion of a Partner from Two-Member General and Limited Partnerships under Greek Law: Attributing Good Cause to One Partner

Abstract

Article 263 of Greek Law 4072/2012 allows the court, instead of dissolving a general or limited partnership, to order the exclusion of the partner in whose person good cause exists. The Greek Supreme Court (Areios Pagos) accepts exclusion in two-member partnerships as well, where proceedings typically involve opposing applications by the two partners that are heard together. This article examines the criterion by which the court attributes good cause to one of the two partners when the breakdown of their cooperation concerns both of them. The analysis rests on a systematic reading of judgments of the Areios Pagos delivered between 2019 and 2026. The present author argues that the conduct of the two partners is assessed comparatively and that fault, which the case law does not require as a condition for exclusion, operates as the element by which good cause is attributed to one of them. The comparison presupposes separate applications by both partners and is limited by the viability of the partnership. Where the partnership is no longer viable, dissolution prevails, whereas the dissolution of a viable partnership requires reasons explaining why exclusion or the voluntary withdrawal of a partner under Article 261 would not suffice. For a partner in a two-member partnership, a separate application for the exclusion of the other partner is the procedural precondition for the conduct of that partner to be assessed as good cause.

Keywords: exclusion of a partner, general partnership, limited partnership, Article 263 of Law 4072/2012, dissolution for good cause, two-member partnership, Greek Supreme Court (Areios Pagos)

Εισαγωγή

Ο Ν 4072/2012 ρύθμισε ειδικά τον δικαστικό αποκλεισμό εταίρου προσωπικής εταιρείας. Κατά το αρ. 263, αν συντρέχει στο πρόσωπο ενός εταίρου περιστατικό που θα δικαιολογούσε τη λύση της εταιρείας κατά το αρ. 259 παρ. 1 περ. δ, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί, ύστερα από αίτηση των λοιπών εταίρων, να διατάζει τον αποκλεισμό του εταίρου αντί της λύσης.¹ Ο Άρειος Πάγος εντάσσει τη ρύθμιση στη «γενική αρχή της διατήρησης της εμπορικής επιχείρησης», στο πλαίσιο της οποίας το δικαίωμα δικαστικής λύσης της εταιρείας συνιστά «έσχατο μέσο αντιμετώπισης της κατάστασης».²

Στη διμελή εταιρεία η δίκη αρχίζει κατά κανόνα με αντίθετες αιτήσεις των δύο εταίρων που συνεκδικάζονται.³ Η διάρρηξη της συνεργασίας αφορά συχνά και τους δύο, ενώ ο νόμος απαιτεί ο σπουδαίος λόγος να συντρέχει «στο πρόσωπο ενός εταίρου». Το ερώτημα είναι με ποιο κριτήριο το δικαστήριο αποδίδει τον σπουδαίο λόγο στον έναν από τους δύο και πότε η κρίση αυτή υποχωρεί υπέρ της λύσης. Υποστηρίζεται ότι η κρίση γίνεται με σύγκριση της συμπεριφοράς των δύο εταίρων, στην οποία η υπαιτιότητα λειτουργεί ως στοιχείο απόδοσης του σπουδαίου λόγου, ενώ η σύγκριση προϋποθέτει αυτοτελείς αιτήσεις και έχει ως όριο τη βιωσιμότητα της εταιρείας.

Ι. Ο αποκλεισμός εταίρου στη διμελή ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη εταιρεία

Κατά τον Άρειο Πάγο, το αρ. 263 «αποσκοπεί προφανώς να υποκαταστήσει» τη ρύθμιση του αρ. 771 ΑΚ, από την οποία διαφοροποιείται σε δύο στοιχεία: δεν περιέχει το στοιχείο της υπαιτιότητας του υπό αποκλεισμό εταίρου και διευρύνει την έννοια του σπουδαίου λόγου, αφού αρκείται σε περιστατικό που θα δικαιολογούσε τη λύση της εταιρείας, ενώ το αρ. 771 ΑΚ απαιτούσε ο σπουδαίος λόγος να ανάγεται στην παράβαση των εταιρικών υποχρεώσεων.⁴ Ουσιαστική προϋπόθεση του αποκλεισμού είναι να συντρέχει στο πρόσωπο του εταίρου σπουδαίος λόγος, «χωρίς να απαιτείται πλέον, υπό το πρίσμα του νέου νομοθετικού πλαισίου και υπαιτιότητα».⁵ Περαιτέρω, «η συνέχιση της εταιρείας, με τον υπό αποκλεισμό εταίρο, λόγω της (υπαίτιας ή μη) συμπεριφοράς του θα πρέπει να είναι δυσβάστακτη για τους άλλους εταίρους, έτσι ώστε να κινδυνεύει η ομαλή λειτουργία ή η υπόστασή της». Ο σπουδαίος λόγος είναι αόριστη νομική έννοια και η κρίση για τη συνδρομή του ελέγχεται αναίρετικά.⁶

Η ρύθμιση ισχύει και στην ετερόρρυθμη εταιρεία, στην οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις για την ομόρρυθμη εταιρεία, εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση.⁷ Στην ΑΠ 671/2020, σε τριμελή ετερόρρυθμη εταιρεία, ο Άρειος Πάγος έκρινε ορθό τον αποκλεισμό ενός ομόρρυθμου και ενός ετερόρρυθμου εταίρου ύστερα από αίτηση του άλλου ομόρρυθμου, καθώς και την απόρριψη της αντίθετης αίτησής τους για λύση της εταιρείας ως καταχρηστικής, αφού η εταιρεία ήταν βιώσιμη και οι αιτούντες τη λύση επέλεξαν σκοπίμως να τη ζητήσουν αντί να αποχωρήσουν οικειοθελώς.⁸

Στη διμελή εταιρεία η διατύπωση του αρ. 263, που απαιτεί αίτηση «των λοιπών εταίρων», θέτει το ζήτημα αν ο αποκλεισμός είναι δυνατός. Ο Άρειος Πάγος τον δέχεται, εφόσον ο σπουδαίος λόγος που καθιστά αδύνατη τη συνέχιση της εταιρείας με τον αιτούντα «αφορά το πρόσωπο του καθ' ου η αίτηση», αφού ο εναπομείνας εταίρος μπορεί να συνεχίσει την εταιρεία με νέο εταίρο μέσα σε τέσσερις μήνες κατά το αρ. 267, το οποίο βρίσκεται σε συστηματική ενότητα με το αρ. 281 παρ. 1. Η αντίθετη θέση «οδηγεί σε αδιέξοδο, όταν ζητείται ο αποκλεισμός εταίρου για παράβαση των υποχρεώσεών του, ενώ ο καθ' ου η αίτηση αποκλεισμού υποβάλλει αίτηση λύσης της εταιρείας ασκώντας καταχρηστικά το σχετικό δικαίωμα».⁹ Αντίθετα, η ΑΠ 207/2019, που δημοσιεύθηκε μετά την ΑΠ 37/2019, συνάγει από το αρ.

¹ αρ. 259 παρ. 1 περ. δ και 263 Ν 4072/2012 (ΦΕΚ Α' 86/11.4.2012).

² ΑΠ 599/2021 (μείζων σκέψη); ΑΠ 228/2026 (μείζων σκέψη).

³ βλ. λ.χ. ΑΠ 1140/2021; ΑΠ 225/2022; ΑΠ 1093/2023; ΑΠ 1313/2024; ΑΠ 552/2025; ΑΠ 228/2026 (n 2) (διαδικαστικό ιστορικό όπως εκτίθεται σε κάθε απόφαση).

⁴ αρ. 771 ΑΚ; ΑΠ 473/2019 (μείζων σκέψη); ομοίως ΑΠ 1313/2024 (n 3) (μείζων σκέψη).

⁵ ΑΠ 1313/2024 (n 3) (μείζων σκέψη); ΑΠ 228/2026 (n 2) (μείζων σκέψη).

⁶ ΑΠ 599/2021 (n 2) (μείζων σκέψη); ΑΠ 228/2026 (n 2) (μείζων σκέψη).

⁷ αρ. 271 παρ. 2 Ν 4072/2012.

⁸ αρ. 281 ΑΚ; ΑΠ 671/2020 (κρίση επί του δεύτερου, τρίτου και τέταρτου λόγου αναίρεσης).

⁹ αρ. 267 Ν 4072/2012, όπως αντικαταστάθηκε με το αρ. 27 Ν 4403/2016 (ΦΕΚ Α' 125/7.7.2016); αρ. 281 παρ. 1 Ν

263 ότι «προϋπόθεση του αποκλεισμού του εταίρου είναι η ύπαρξη άλλων δύο τουλάχιστον εταίρων». Η διατύπωση δεν ήταν κρίσιμη για την έκβαση της υπόθεσης, που αφορούσε αίτηση δύο εταίρων κατά τρίτου, ενώ η μεταγενέστερη νομολογία δεν την ακολούθησε.¹⁰

II. Η κρίση επί αντίθετων αιτήσεων αποκλεισμού

A. Η σειρά εξέτασης και η απόδοση του σπουδαίου λόγου

Όταν συνεκδικάζονται αίτηση αποκλεισμού και αίτηση λύσης, προηγείται η εξέταση του αποκλεισμού. Κατά το αρ. 263 το δικαστήριο μπορεί, αντί της λύσης, να διατάξει τον αποκλεισμό, «όχι δε το αντίστροφο».¹¹ Στην υπόθεση της ΑΠ 1157/2022 το Εφετείο είχε δεχθεί σπουδαίους λόγους «στο πρόσωπο και των δυο εταίρων» και είχε διατάξει τη λύση, κρίνοντας ανέφικτο τον αποκλεισμό σε διμελή εταιρεία. Ο Άρειος Πάγος αναίρεσε την απόφαση, σημειώνοντας ότι «προηγείται η διερεύνηση των προϋποθέσεων για τον αποκλεισμό του εταίρου, σε περίπτωση μη συνδρομής των οποίων θα ερευνηθούν αυτές (προϋποθέσεις) της λύσης».¹²

Όταν συνεκδικάζονται αντίθετες αιτήσεις αποκλεισμού, η απόδοση του σπουδαίου λόγου στον έναν εταίρο προϋποθέτει την αξιολόγηση της συμπεριφοράς αμφοτέρων. Στην υπόθεση της ΑΠ 1093/2023 το Εφετείο, «[α]ξιολογώντας και συγκρίνοντας τις ... υπαίτιες και αντισυμβατικές συμπεριφορές των διαδίκων εταίρων», έκρινε ότι πρέπει να προκριθεί ο αποκλεισμός της εταιρείου που είχε παραβεί την υποχρέωση πίστεως προς την εταιρεία και να παραμείνει ενεργός η εταιρεία με την εταίρο που απασχολούνταν αποκλειστικά με τις υποθέσεις της, ο δε Άρειος Πάγος δέχθηκε ότι οι παραδοχές αυτές «στηρίζουν πλήρως την κρίση του Εφετείου για την ύπαρξη σπουδαίου λόγου».¹³ Στην ΑΠ 225/2022 ο Άρειος Πάγος έκρινε ορθή την υπαγωγή στον σπουδαίο λόγο των διαταραγμένων προσωπικών σχέσεων των εταίρων «που ανάγονται στο πρόσωπο» του ενός, καθώς και τον μη αποκλεισμό του άλλου, ο οποίος κατά τις παραδοχές του Εφετείου δεν επέδειξε κακόπιστη συμπεριφορά.¹⁴ Στην ΑΠ 552/2025 η συμπεριφορά του αποκλεισθέντος εταίρου αποδόθηκε σε «αποκλειστικά δική του υπαιτιότητα».¹⁵

Με τον τρόπο αυτό επανέρχεται στην κρίση, ως στοιχείο με το οποίο ο σπουδαίος λόγος ανάγεται στο πρόσωπο του ενός εταίρου, η υπαιτιότητα, την απουσία της οποίας από το κείμενο του αρ. 263 επισημαίνει η μείζων σκέψη των ΑΠ 1093/2023 και 552/2025. Η μείζων σκέψη της ΑΠ 1899/2025 αναφέρεται ρητά στην αποτροπή της λύσης «με τον αποκλεισμό ή την αποχώρηση του υπαιτίου εταίρου».¹⁶ Στην ΑΠ 599/2021, σε τριμελή ομόρρυθμη εταιρεία, το Εφετείο απέρριψε αίτηση αποκλεισμού δεχόμενο ότι η καθ' ης δεν ενήργησε με πρόθεση να αθετήσει τις εταιρικές της υποχρεώσεις ή να βλάψει την εταιρεία, ο δε Άρειος Πάγος απέρριψε λόγο αναίρεσης κατά τον οποίο αρκεί ο σπουδαίος λόγος να σχετίζεται αντικειμενικά με το πρόσωπο του εταίρου.¹⁷ Κατά τη γνώμη του υπογράφοντος, η λειτουργία αυτή απορρέει από τη διατύπωση του αρ. 263 και συμβιβάζεται με τη μείζονα σκέψη: η υπαιτιότητα παραμένει εκτός των προϋποθέσεων του αποκλεισμού και χρησιμεύει ως ένα από τα στοιχεία με τα οποία το δικαστήριο κρίνει σε ποιον από τους δύο εταίρους συντρέχει ο σπουδαίος λόγος, όταν και οι δύο έχουν συμβάλει στη διάρρηξη. Η σύγκριση γίνεται κατά την εκτίμηση των αποδείξεων από το δικαστήριο της ουσίας, ενώ ο Άρειος Πάγος ελέγχει αν οι παραδοχές αρκούν για την υπαγωγή στην αόριστη νομική έννοια του σπουδαίου λόγου.

4072/2012; ΑΠ 37/2019 (μείζων σκέψη); ομοίως ΑΠ 228/2026 (n 2) (μείζων σκέψη).

¹⁰ contra ΑΠ 207/2019 (μείζων σκέψη και διαδικαστικό ιστορικό).

¹¹ ΑΠ 225/2022 (n 3) (κρίση επί του δεύτερου λόγου αναίρεσης).

¹² ΑΠ 1157/2022 (παραδοχές του Εφετείου όπως παρατίθενται στην απόφαση και κρίση επί του πρώτου λόγου αναίρεσης και του πρώτου πρόσθετου λόγου).

¹³ ΑΠ 1093/2023 (n 3) (παραδοχές του Εφετείου όπως παρατίθενται στην απόφαση και κρίση επί του πρώτου και δεύτερου λόγου αναίρεσης).

¹⁴ ΑΠ 225/2022 (n 3) (κρίση επί του δεύτερου λόγου αναίρεσης).

¹⁵ ΑΠ 552/2025 (n 3) (παραδοχές του Εφετείου όπως παρατίθενται στην απόφαση και κρίση επί του πρώτου λόγου αναίρεσης).

¹⁶ ΑΠ 1093/2023 (n 3) (μείζων σκέψη); ΑΠ 552/2025 (n 3) (μείζων σκέψη); ΑΠ 1899/2025 (μείζων σκέψη).

¹⁷ ΑΠ 599/2021 (n 2) (παραδοχές του Εφετείου όπως παρατίθενται στην απόφαση και κρίση επί του δεύτερου και τρίτου λόγου αναίρεσης).

B. Το δικονομικό πλαίσιο της σύγκρισης

Η σύγκριση προϋποθέτει ότι και ο καθ' ου έχει υποβάλει αυτοτελή αίτηση. Στην ΑΠ 617/2021, σε διμελή ομόρρυθμη εταιρεία, κρίθηκε ότι αιτιάσεις της αποκλεισθείσας εταίρου για σπουδαίο λόγο στο πρόσωπο του αιτούντος «προβάλλονται αλυσιτελώς», αφού «θα μπορούσαν να αποτελέσουν περιεχόμενο αυτοτελούς αίτησης» λύσης ή αποκλεισμού, ενώ η μόνη αίτηση της δίκης ήταν η αίτηση για τον δικό της αποκλεισμό.¹⁸ Το αντικείμενο της δίκης οριοθετεί και την έκβασή της. Στην υπόθεση της ΑΠ 599/2021 απορρίφθηκαν και οι δύο αντίθετες αιτήσεις αποκλεισμού, ενώ το Εφετείο έκρινε ότι η λύση της εταιρείας «αποκλείεται στα πλαίσια της δίκης αυτής, όπως το αντικείμενο της έχει οριοθετηθεί από τις ίδιες τις διαδίκους», αφού καμία δεν τη ζήτησε. Ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αναίρεση.¹⁹

Η απόδειξη διέπεται από τους κανόνες της εκούσιας δικαιοδοσίας, αφού ο αποκλεισμός εταίρου είναι «μη γνήσια υπόθεση εκούσιας δικαιοδοσίας» που διεξάγεται κατ' αντιδικία. Κατά τα αρ. 744 και 759 παρ. 3 ΚΠολΔ ισχύει το ανακριτικό σύστημα και το δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη «ακόμη και άκυρα ή ανυπόστατα αποδεικτικά μέσα (όχι όμως και ανεπίτρεπτα)». Με βάση αυτά, η ΑΠ 228/2026, σε διμελή ομόρρυθμη εταιρεία με αντίθετες αιτήσεις, αναίρεσε απόφαση που δεν είχε λάβει υπόψη ένορκες βεβαιώσεις, επειδή δεν είχε προηγηθεί κλήτευση του αντιδίκου.²⁰

III. Τα όρια του αποκλεισμού: βιωσιμότητα της εταιρείας και ηπιότερα μέσα

Η απόδοση του σπουδαίου λόγου στον έναν εταίρο δεν αρκεί για τον αποκλεισμό όταν η εταιρεία δεν είναι βιώσιμη. Κατά την ΑΠ 1899/2025, η αρχή της διατήρησης της επιχείρησης «δεν είναι απόλυτη» και κάμπτεται όταν η εταιρεία δεν είναι πια βιώσιμη, οπότε «ο αποκλεισμός δεν επιτυγχάνει τον σκοπό του» και προκρίνεται η λύση. Στην υπόθεση αυτή, που είχε παραπεμφθεί με την ΑΠ 1140/2021 επειδή το Εφετείο είχε θεωρήσει ανέφικτο τον αποκλεισμό σε διμελή εταιρεία, το Εφετείο δέχθηκε παραβίαση της υποχρέωσης πίστεως από τον καθ' ου η αίτηση αποκλεισμού, απέρριψε ωστόσο την αίτηση και διατήρησε τη λύση. Ο Άρειος Πάγος έκρινε ορθή την υπαγωγή, αφού η εταιρεία, «από λόγους που αφορούν και τους δυο εταίρους, δεν αποτελεί πλέον μια ζώσα εταιρεία».²¹

Αντίστροφα, η λύση βιώσιμης εταιρείας απαιτεί ειδική αιτιολογία. Στην υπόθεση της ΑΠ 1313/2024 το Εφετείο δέχθηκε ότι η εταιρεία παρέμενε βιώσιμη και κερδοφόρα, απέρριψε ωστόσο την αίτηση αποκλεισμού του ενός εταίρου και δέχθηκε την αίτηση λύσης του άλλου, θέτοντας το ζήτημα «για το ποιος θα είναι ο εταίρος αυτός που θα αποκλειστεί» και τον κίνδυνο να εκμεταλλευθεί ένας εταίρος τις σχετικές διατάξεις «προκειμένου να θέσει εκποδών τον μέχρι τότε συνεταίρο του».²² Ο Άρειος Πάγος αναίρεσε την απόφαση για ανεπαρκή και αντιφατική αιτιολογία, επειδή δεν εξηγούσε την αναγκαιότητα της λύσης βιώσιμης εταιρείας «έναντι της ηπιότερης λύσης του αποκλεισμού εταίρου, που είναι δυνατός και στις διμελείς εταιρείες, αλλά και της δυνατότητας οικειοθελούς αποχώρησης» κατά το αρ. 261.²³

Συμπέρασμα

Στη διμελή ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη εταιρεία η κρίση του αρ. 263 επί αντίθετων αιτήσεων γίνεται με σύγκριση της συμπεριφοράς των δύο εταίρων, στην οποία η υπαιτιότητα χρησιμεύει για να αναχθεί ο σπουδαίος λόγος στο πρόσωπο του ενός. Η δίκη καταλήγει στον αποκλεισμό του εταίρου αυτού, εφόσον η εταιρεία είναι βιώσιμη, στη λύση, όταν η διάρρηξη αφορά και τους δύο και η εταιρεία δεν είναι βιώσιμη,

¹⁸ ΑΠ 617/2021 (διαδικαστικό ιστορικό και κρίση επί του δεύτερου λόγου αναίρεσης).

¹⁹ ΑΠ 599/2021 (n 2) (διαδικαστικό ιστορικό, παραδοχές του Εφετείου όπως παρατίθενται στην απόφαση και διατακτικό).

²⁰ αρ. 744 και 759 παρ. 3 ΚΠολΔ; ΑΠ 228/2026 (n 2) (μείζων σκέψη, κρίση επί του τρίτου λόγου αναίρεσης και διατακτικό), όπου η κρίση επί του λόγου αναίρεσης αναφέρεται σε αποδεικτικό μέσο «άκυρο, ανεπίτρεπτο ή ακόμη και ανυπόστατο», σε απόκλιση από τη μείζονα σκέψη.

²¹ ΑΠ 1140/2021 (n 3) (παραδοχές του Εφετείου όπως παρατίθενται στην απόφαση, κρίση επί του πρώτου λόγου αναίρεσης και διατακτικό); ΑΠ 1899/2025 (n 16) (μείζων σκέψη, παραδοχές του Εφετείου όπως παρατίθενται στην απόφαση και κρίση επί του πρώτου και δεύτερου λόγου αναίρεσης).

²² ΑΠ 1313/2024 (n 3) (παραδοχές του Εφετείου όπως παρατίθενται στην απόφαση).

²³ αρ. 261 Ν 4072/2012; ΑΠ 1313/2024 (n 3) (κρίση επί του πρώτου, δεύτερου και τέταρτου λόγου αναίρεσης και διατακτικό).

ή στην απόρριψη των αιτήσεων, όταν ο σπουδαίος λόγος δεν θεμελιώνεται στο πρόσωπο κανενός και λύση δεν ζητήθηκε.

Για τον εταίρο διμελούς εταιρείας, η αυτοτελής αίτηση αποκλεισμού του άλλου είναι η δικονομική προϋπόθεση για να κριθεί η συμπεριφορά εκείνου ως σπουδαίος λόγος, ενώ η αίτηση λύσης βιώσιμης εταιρείας από εταίρο που μπορεί να αποχωρήσει κατά το αρ. 261 μπορεί να απορριφθεί ως καταχρηστική.

Ανοιχτό μένει ποιος εταίρος αποκλείεται όταν η διάρρηξη ανάγεται και στους δύο και η εταιρεία παραμένει βιώσιμη. Το ερώτημα το έθεσε το Εφετείο στην υπόθεση της ΑΠ 1313/2024 και ο Άρειος Πάγος αναίρεσε για ελλείψεις της αιτιολογίας χωρίς να το απαντήσει. Η απάντηση θα πρέπει να σταθμίσει την αρχή της διατήρησης της επιχείρησης με τον κίνδυνο κατάχρησης του αποκλεισμού που επισήμανε το ίδιο Εφετείο.

Πίνακες αναφορών

Νομοθεσία

Αστικός Κώδικας, αρ. 281 και 771.

Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, αρ. 744 και 759.

N 4072/2012 (ΦΕΚ Α' 86/11.4.2012).

N 4403/2016 (ΦΕΚ Α' 125/7.7.2016).

Νομολογία

ΑΠ 37/2019.

ΑΠ 207/2019.

ΑΠ 473/2019.

ΑΠ 671/2020.

ΑΠ 599/2021.

ΑΠ 617/2021.

ΑΠ 1140/2021.

ΑΠ 225/2022.

ΑΠ 1157/2022.

ΑΠ 1093/2023.

ΑΠ 1313/2024.

ΑΠ 552/2025.

ΑΠ 1899/2025.

ΑΠ 228/2026.

Βιβλιογραφία

Δεν χρησιμοποιήθηκαν δευτερογενείς πηγές.